

वत्सस्तु मधवानासीद्दोग्धा तु सविता प्रभुः । क्षीरमूर्जस्करश्चैव वर्तन्ते येन देवताः ।
 पितृभिः श्रूयते चापि पुनर्दुग्धा वसुन्धरा । राजतं पात्रमादाय सुधाममितर्विक्रमैः ।
 यमो वैवस्वतस्तेषामासीद्वत्सः प्रतापवान् । अन्तकस्याभवद्दोग्धा कालो लोकप्रकालनः ।
 नागैश्च श्रूयते दुग्धा वत्सं कृत्वा तु तत्तकं । अलावुं पात्रमादाय विषं क्षीरं नरोत्तम ।
 तेषामैरावतो दोग्धा घृतराष्ट्रः प्रतापवान् । नागानां भरतश्रेष्ठ सर्पाणाञ्च महीपते ।
 तेनैव वर्तयन्त्युगा महाकाया विषोल्बणाः । तदाहारास्तदाचारास्तदीर्यास्तदपाश्रयाः ।
 असुरैः श्रूयते चापि पुनर्दुग्धा वसुन्धरा । आयसं पात्रमादाय मायां शत्रुनिवर्हिणीं ।
 विरोचनस्तु प्राज्ञादिवत्सस्तेषामभूत्तदा । क्षत्विक् द्विमूर्द्धा दैत्यानां मधुर्दोग्धा महाबलः ।
 तथैते माययाऽद्यापि सर्वे मायाविनोऽमुराः । वर्तयन्त्यमितप्रज्ञास्तदेषाममितं बलं ।
 यच्चैश्च श्रूयते राजन् पुनर्दुग्धा वसुन्धरा । आमपात्रे महाराज पुराऽन्तर्द्धानमक्षयं ।
 वत्सं वैश्रवणं कृत्वा यच्चैः पुण्यजनैस्तदा । दोग्धा रजतनाभस्तु पिता मणिवरस्य यः ।
 यक्षात्मजो महातेजास्त्रिशोर्धः सुमहातपाः । तेन ते वर्तयन्तीति परमर्षिरुवाच ह ।
 राक्षसैश्च पिशाचैश्च पुनर्दुग्धा वसुन्धरा । श्रावं कपालमादाय प्रजा भोक्तुं नराधिप ।
 दोग्धा रजतनाभस्तु तेषामासीत् कुरुद्वह । वत्सः सुमाली कौरव्य क्षीरं रुधिरमेव च ।
 तेन क्षीरेण यक्षाश्च राक्षसाश्चामरोपमाः । वर्तयन्ति पिशाचाश्च भूतसङ्घास्तथैव च ।
 पद्मपत्रे पुनर्दुग्धा गन्धर्वैः सः पुरोगणैः । वत्सं चित्ररथं कृत्वा शुचीन् गन्धान्नरर्षभ ।
 तेषाञ्च सुरुचिस्त्रासीद्दोग्धा भरतसत्तम । गन्धर्वराजोऽतिबलो महात्मा सूर्यसन्निभः ।
 शैलैश्च श्रूयते राजन् पुनर्दुग्धा वसुन्धरा । श्रावधौ वै मूर्त्तिमतीरत्नानि विविधानि च ।
 वत्सस्तु हिमवानासीन्नेरुर्दोग्धा महागिरिः । पात्रन्तु शैलमेवासीत्तेन शैलाः प्रतिष्ठिताः ।
 वीरुङ्गिः श्रूयते राजन् पुनर्दुग्धा वसुन्धरा । पालाशं पात्रमादाय क्षिन्नदग्धप्ररोहणं ।
 दुदोह पुष्पितः सालो वत्सः स्रक्षोऽभवत्तदा । सेयं धात्रो विधात्रो च पावनी च वसुन्धरा ।
 चराचरस्य सर्वस्य प्रतिष्ठा योनिरेव च । सर्वकामदुग्धा दुग्धा सर्वशस्यप्ररोहिणी ।
 आसीदियं समुद्रान्ता मेदिनीति परिश्रुता । मधुकैटभयाः कृत्स्ना मेदसाऽभिपरिश्रुता ।
 तेनेयं मेदिनी देवी प्रोच्यते ब्रह्मवादिभिः । ततोऽभ्युपगमाद्राज्ञः पृथोर्वैत्यश्च भारत ।
 दुहितृत्वमनुप्राप्ता देवी पृथ्वीति चोच्यते । पृथुना प्रविभक्ता च शोधिता च वसुन्धरा ।
 शस्याकरवती स्फीता पुरपत्तनमालिनी । एवंप्रभावो वैत्यः स राजासीद्राजसत्तमः ।
 नमस्त्यैव पूज्यश्च भूतयामैरसंशयः । ब्राह्मणैश्च महाभागैर्वैदवेदाङ्गपारगैः ।
 पृथुरेव नमस्कृत्य ब्रह्मयोनिः सनातनः । पार्थिवैश्च महाभागैः पार्थिवत्वमभोसुभिः ।
 आदिराजो नमस्कृत्यः पृथुर्वैत्यः प्रतापवान् । योधैरपि च विक्रान्तैः प्राप्तुकामैर्जयं युधि ।
 पृथुरेव नमस्कृत्य योधानां प्रथमो नृपः । यो हि योद्धा रणं याति कीर्त्तयित्वा पृथुं नृपं ।

१५

१८०

१८५

१८०

१८५

४०२